

دانلود جزوه کامل حقوق مدنی 7

[برای دانلود جزوه کامل اینجا کلیک کنید](#)

نمونه متن جزوه:

. ماده 183 قانون مدنی: عقد ضمان عبارت است از این که شخصی مالی را که بر ذمه ی دیگری است به عهده بگیرد. متعهد را ضامن طرف دیگر را مضمون له و شخص ثالث را مضمون عنه یا مدیون اصلی می گویند.

1. هر گاه نهی، مشترک مابین جماعتی باشد و در مقدار نصیب هر یک از آن ها اختلاف شود، حکم به تساوی نصیب آن ها می شود مگر این که دلیلی بر زیادتی نصیب بعضی از آنها موجود باشد.

منعقد میشود. C دینی را که به عهده مدیون بود به عهده می گیرد. بعد از انعقاد عقد ضمان شخص C ضامن نامیگیرد و شخص A مدیون سابق، مضمون عنه نامیده میشود. و شخص B که متعهدله بود، بعد از عقد ضمان، مضمون له میشود.

شخصی ضامن، نسبت به دین اصلی شخص ثالث محسوب می شود. ولی عقد ضمان بین شخص ثالث و مضمونله منعقد میشود. و شخص مدیون اولیه نسبت به عقد ضمان یک شخص ثالث تلقی میشود. بنابراین مضمونعه می-تواند محجور و یا میت باشد. چون در عقد شرکت نمیکند.

نقل ذمه به ذمه

در اثر عقد ضمان، دین شخص A به شخص C منتقل میشود. و شخص A بری ذمه و شخص C اشتغال ذمه پیدا میکند. به این اثر عقد ضمان، نقل ذمه به ذمه میگویند.

حقوق طبیعی در مورد عقد ضمان

هر چند شخص مدیون بریالذمه میشود ولی رابطه او با شخص داین از بین نمیرود و سابهایی از آن به جا می-ماند. حقوق طبیعی حقوقی هستند که به لحاظ قانونی قابلیت مطالبه ندارند ولی حق هستند¹.

بنابراین هر چند شخص A بریالذمه میشود، ولی دین وجود دارد و توسط شخص B قابل مطالبه نیست. شخص A میتواند و حق دارد دین را پرداخت کند ولی شخص B نمیتواند دین را از A مطالبه کند.

ضم ذمه به ذمه

در صورت ضمیمه شدن ذمه شخص A به ذمه شخص C، ضم ذمه به ذمه اتفاق خواهد افتاد. یعنی اگر دین شخص A به جا مانده و شخص C در برابر B متعهد گردد، هم زمان A و C مسؤل پرداخت میشوند. پس در نتیجه هر دو مسؤلیت مشترک و یا مسؤلیت تضامنی خواهند داشت.

1. ماده 111 قانون مدنی: در مورد تعهداتی که برای متعهدله، قانوناً حق مطالبه نمی باشد اگر متعهد به میل خود آنرا ایفا نماید دعوی استرداد او مسموع نخواهد بود.

11

قانون مدنی و فقه امامیه عقد ضمان را مفید نقل ذمه به ذمه میدانند. ولی بانکها در عمل عقد ضمان را به گونه ای تنظیم میکنند که، ضامن و مضمونعه، مسؤلیت تضامنی داشته باشند. و برای رجوع به هر کدام تقدم و تأخر قائلمیشوند.

ویژگیهای عقد ضمان

قانون گذار برای دین مضمون ویژگیهایی به شرح ذیل مقرر کرده است؛ 1- اولاً دینی باید موجود باشد. و یا حداقل سبب آن بوجود آمده باشد¹.

1- لزومی ندارد شخص ضامن میزان دین را بداند¹. عقد ضمان از عقود تسامحی است. تعادل عوضین در عقود مسامحهای شرط نیست. و در آن علم اجمالی کافی است و نیازی به معرفت تفصیلی³ نمیباشد. بر همین اعتبار عقد ضمان، عقدی تسامحی است.

3- در عقد ضمان معرفت تفصیلی لازم است ولی شرط نیست.

لازم بودن عقد ضمان

عقد ضمان یک عقد لازم است. طرفین عقد ضمان، بجز در موارد خاص نمیتوانند از آن رجوع کنند. در تمامی عقود که شخص ثالثی حقی نسبت به موضوع عقد کسب کرده باشد، نمیتوان آن را اقاله نمود. در عقد ضمان ذمه مضمون عنه بری و ذمه ضامن اشتغال پیدا میکند (در برابر مضمون له). در صورتیکه ضامن و مضمون له عقد را اقاله کنند، بناچار دین بر ذمه مضمون عنه (شخص ثالث نسبت به عقد ضمان) مستقر میشود. و چون نمیتوان برای شخص ثالث تعهد ایجاد کرد، بنابراین اقاله عقد ضمان، صحیح نخواهد بود.

در حین انعقاد عقد ضمان تعهدی برای شخص ثالث ایجاد نمیشود، ولی هنگام اقاله بر خلاف زمان انعقاد، برای شخص ثالث تعهد ایجاد خواهد شد.

1. ماده 191 قانون مدنی: ضمان دینی که هنوز سبب آن ایجاد نشده است، باطل است.
1. ماده 193 قانون مدنی: علم ضامن به مقدار و اوصاف و شرایط دینی که ضمانت آن را می نماید شرط نیست بنابراین اگر کسی ضامن دین شخص بشود بدون این که بداند آن دین چه مقدار است ضمان صحیح است لیکن ضمانت یکی از چند دین به نحو تردید باطل است.
3. ماده 195 قانون مدنی: معرفت تفصیلی ضامن به شخص مضمون له یا مضمون عنه لازم نیست.

فسخ عقد ضمان^۵

1- اگر شخص ضامن در زمان انعقاد عقد ضمان معسر بوده و مضمون له عالم به اعسار او نباشد، و بعد از انعقاد عقد ضمان به معسر بودن ضامن آگاه شده باشد، حق فسخ برای او بوجود می‌آید.

1- در صورتیکه نسبت به دین مضمون حق فسخ وجود داشته باشد، در این صورت نیز بر اساس فسخ دین مضمون، می‌توان عقد ضمان را فسخ کرد.

3- اگر از تعهدات قراردادی (عقد ضمان) تخلف شود، حق فسخ ایجاد خواهد شد (خيار تخلف از شرط). باید توجه داشت که منظور از تخلف قرار دادی، تخلف از تعهدات عقد ضمان میباشد و نه تعهدات رابطه اصلی دین.